

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Milli Eğitim Bakanlığı

Vekili : Av. Ümit İşbecer

MEB Hukuk Müşavirliği Ek Bina Milli Müdafaa Cd. K.6
No:8 Kızılay Çankaya/ANKARA

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av. Esra Karakullukçu

Atatürk Bulvarı Zafer Meydanı No:6 Kızılay, ANKARA

Davanın Özeti : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi " içerikli Genel Yazı'nın iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Gerek 5510 sayılı Kanun'un 81. Maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde gerek aynı maddenin ikinci fıkrası gerekse 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan sigorta primi teşvikine dair düzenlemenin uygulanamayacağı işyerleri arasında "genel bütçeye dahil idareler" ibaresine yer verildiği, Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin mevzuatlarına göre Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenen kamu kurumu niteliğinde oldukları bu nedenle sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, hazırlanan ve dava konusu edilen Genel Yazıda hukuka aykırılık bulunmadığından yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi : Hüseyin Çelikkol

Düşüncesi : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince; davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın verildiği görülmüş olmakla yeniden incelendi, gereği görüldü:

Dava; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamında giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi " içerikli Genel Yazı'nın iptali istemiyle yapılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almıştır.

Dava konusu Genel Yazı'nın 22.01.2015 tarihinde Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri ile Sosyal Güvenlik Merkezlerine dağıtılarak yürürlüğe girdiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu genel yazı içeri incelendiğinde; uygulamada yeknesaklığın sağlanması ve prim teşvikinden haksız yararlanmanın önüne geçilmesinin amaçlandığı anlaşılmakta ve bu kapsamda öğretmenleri ile okul aile birliklerinin prim teşvikinden yararlandırılmaması talimatlandırılmaktadır.

Davanın çözümü; öğretmenleri ile okul aile birliklerinin mevzuatlarının bir bütün olarak ele alınması, prim teşvikinden yararlanma şartlarının ve teşvikin amacına mevzuatıyla birlikte değerlendirilmesiyle olacaktır.

Anayasa'nın 123. Maddesine göre; Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur.

3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 37. Maddesine göre; Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır.

a) Öğretmenevi, öğretmen lokalleri, öğretmen eğitim merkezi ve tatil köyleri ile diğer sosyal tesisleri açmak, kurmak, bu tesislerin yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,

b) Bakanlığa ait sosyal tesislerin ve lojmanların tahsisi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

c) Merkez ve taşra teşkilatı personeli ile öğretmen ve ailelerinin tatil ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılamak,

d) Bakanlığın her türlü protokol hizmetlerini Özel Kalem Müdürlüğü ile koordineli olarak yürütmek.

652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21. Maddesine göre; Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

ç) Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.
d) Ders kitaplarını, kaynak ve yardımcı eğitim dokümanlarını, ders ve laboratuvar araç ve gereçleri ile basılı eğitim malzemelerini, makine, teçhizat ve donatım ihtiyaçlarını temin etmek.

e) Bakanlığa bağlı döner sermaye işletmeleri ile ilgili işleri yürütmek.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

5510 sayılı Yasa'nın 81. maddesinin 1. fıkrasının (i) bendine göre: "Bu Kanunun 4. üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır."

5510 sayılı Yasa'nın 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi: "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar." şeklindedir.

Konunun Öğretmenevleri Yönünden Değerlendirilmesi;

Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin amaç başlıklı 1. Maddesine göre; Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenevleri ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.

Yönergenin "Tanımlar" başlıklı 3. Maddesi şöyledir;

Bu Yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,
- c) Danışma Kurulu: Öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulu danışma kurulunu,
- ç) Eğitim çalışanı: Bakanlık kadrolarında görev yapanlar ile özel öğretim kurumlarındaki eğitim personelini ve bunların emeklilerini,
- d) Eğitim çalışanı yakını: Eğitim çalışanlarının anne, baba, eş ve çocuklarını,
- e) Fiyat tespit komisyonu: Kurumda uygulanacak ücretleri tespit eden komisyonu,
- f) Genel Müdürlük: Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- g) Kurum: Öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunu,
- ğ) Kurum personeli: Kurum ihtiyaçları doğrultusunda, ücreti kurum gelirlerinden karşılanmak üzere doğrudan kurum tarafından çalıştırılan işçi veya hizmet alımı yolu ile çalıştırılan personeli,
- h) Müdür: Öğretmenevleri ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarında idarî ve malî iş ve işlemleri yürütmekle görevli harcama yetkili yöneticiyi,
- ı) Müdür yardımcısı: Öğretmenevleri ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarında idarî ve malî iş ve işlemleri yürütmekle görevli yöneticinin yardımcısını,
- i). Öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulu: Aslî fonksiyonları eğitim çalışanlarının konaklama ihtiyacını karşılamak olan, ayrıca yeme-içme, spor, eğlence ve eğitim ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulunduran kurumları,
- j) Protokol kapsamında yararlananlar: Bakanlığımız ile diğer Bakanlıklar ve kuruluşlar arasında yapılan protokoller kapsamında öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulundan yararlananları,
- k) Stajyer: Beceri eğitimi yapmak amacıyla çalışan meslekî ve teknik eğitim okul ve kurum öğrencilerini ifade eder.

Yönergenin "Kurumun Amacı" başlıklı 4. Maddesinin 1. fıkrası ise şöyledir; " Kurumun asıl amacı eğitim çalışanlarının konaklama ihtiyacını karşılamaktır. Bununla birlikte dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını da imkânları ölçüsünde yerine getirir. "

Yönergenin "Kurum müdürünün görev ve sorumlulukları" başlıklı 6. Maddesinde; " Kurum bütçesini hazırlamak " da sayılmıştır.

Yönergenin "Kurum açma esasları" başlıklı 10. Maddesinin 2. Fıkrasına göre;

Yeni açılacak kurumların;

- a) İlin/ilçenin ihtiyacına göre çevrenin doğal yapısı ve turizm özelliğine uygun olması,
- b) Konaklama ünitesinin en az 10 yataklı olarak düzenlenmesi,
- c) Odaların en fazla 4 yataklı olarak düzenlenmesi,
- ç) Her odanın banyo ve WC'li olarak düzenlenmesi, gerekmektedir.

Yönergenin "Kurum kapama esasları" başlıklı 11. Maddesinin 2. Fıkrasına göre; Valiliklerce her yıl şubat ayı sonuna kadar yapılacak değerlendirme çalışmalarında, yıllık ortalama %20 doluluk oranının altında kalan veya makul bir gerekçesi olmaksızın son iki yıl üst üste zarar eden kurumlar tespit edilir. Bu kurumlara ilişkin Millî Eğitim Müdürlüğünün kapatma teklifi veya yukarıda belirtilen hususlar mevcut bulunmasına rağmen kurumun kapatılmaması gerektiğine ilişkin gerekçeli rapor, Valiliğin uygun görüşü ile Bakanlığa sunulur. Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda kapatılması uygun bulunan kurumlar kapatılır.

Yönergenin "Öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulu hizmet üniteleri" başlıklı 12. Maddesine göre; (1) Her öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunda, konaklama ünitesinin yanı sıra, binanın fizikî şartlarına ve imkânlarına uygun olarak yemek salonu, kantin, kütüphane, çok amaçlı salon, oturma, dinlenme ve bilgisayar odası, berber, kuaför, bahçe, havuz, çocuk oyun alanı, otopark gibi ihtiyaç duyulan üniteler açılabilir. (2) Kurumlar, müşteri memnuniyetini artırmak amacıyla bünyelerinde olsun ya da olmasın, karşılayamadıkları hizmetlerle ilgili olarak, benzeri hizmet sektörleri ile sözleşme yapabilirler.

Yönergenin "Ünitelerden faydalanma" başlıklı 13. Maddesine göre; Kurumların hizmet ünitelerinden eğitim çalışanı ve yakınları öncelikli yararlanır. Uzun süreli tedavi gerektiren hastalıklarda rahatsızlığını raporla belgeleyen eğitim çalışanı ve yakınları ile refakatçisine, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğde belirtilen taban fiyattan az olmamak kaydıyla, buldukları ücret tarifesinden %20 indirim uygulanabilir. Öğrencilere, geçerli öğrenci kimliklerini ibraz etmeleri şartıyla, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğde belirtilen taban fiyattan az olmamak kaydıyla, buldukları ücret tarifesinden %20 indirim uygulanabilir.

...

(5) Doğrudan, internet, telefon veya diğer iletişim araçları ile kuruma önceden rezervasyon yaptıranlardan,

a) Bir günlük konaklama ücreti nakit veya kredi kartı veya kurum banka hesap numarasına yatırılmak suretiyle tahsil edilir.

b) Konaklama rezervasyonlarını mazeretleri nedeniyle iptal ettirmek isteyenlere, konaklama tarihinden 3 gün önce; düğün, konferans gibi büyük organizasyon gerektiren rezervasyonlarda ise en az 30 gün önce kuruma bildirilmesi halinde tahsil edilen ücret iade edilir.

c) Konaklama mücbir sebeplerle erken sonlandırılmak istendiğinde ve en geç saat 10.00 itibarıyla kuruma bildirildiğinde, konaklanmayacak günlere ait ücret iade edilir.

ç) Rezervasyon iptali usulüne uygun yapılmadığı takdirde ücret iade edilmeyerek

kuruma gelir kaydedilir ve rezervasyon kurum tarafından iptal edilir.

(10) Kurum konaklama ünitelerinde Bakanlığımız ile diğer kurumlar arasında yapılan protokol hükümleri saklı kalmak şartıyla, tüm eğitim çalışanı ve yakınları, diğer kamu kurum ve kuruluşları personeli ve bunların dışındakiler olmak üzere Kamu Sosyal Tesislerine ilişkin Tebliğde belirtilen şekilde ücret uygulanır.

Yönergenin "Kurumların hizmet saatleri" başlıklı 14. Maddesinin 1. Fıkrasına göre; Kurumlar 24 saat hizmet esasına göre faaliyetlerini sürdürür. Kurumun konaklama ünitesi sürekli olarak açık tutulur.

Yönergenin "Kurumlardan yararlanma süresi" başlıklı 16. Maddesine göre; (1) Kurum konaklama ünitesinde kalma süresi en fazla 15 gündür. (2) Çeşitli nedenlerle 15 günden fazla kalmak isteyenlerin otel bölümünden yararlanma süreleri; kurumun kapasitesi, doluluk oranı ve mevsimsel olarak misafir hareketliliği göz önünde bulundurulmak suretiyle kurum müdürünce uzatılabilir.

Yönergenin "Kurumlarda açılacak banka hesapları" başlıklı 18. Maddesine göre: (1) Kurumların adlarına aşağıda belirtilen banka hesapları açılır:

- İşletmenin gelir ve ödemelerini takip edeceği cari hesap,
- İşletmede istihdam edilen personele ait kıdem ve ihbar tazminatı hesabı,
- Bakım onarım ihtiyaçları için açılacak %5 bakım onarım hesabı,
- Kredi kartı kullanan işletmelere ait kredi kartı hesabı,
- İşletmelerde görev yapan personele ait maaş hesabı,
- İhtiyaç duyulması halinde açılacak diğer hesaplar.

Yönergenin "Tahsilât ödeme ve avans işlemleri" başlıklı 19. Maddesine göre; (1) Her türlü mal ve hizmet satış bedelinin peşin ve nakit olarak tahsili esastır.

(3) Sipariş sırasında işin bedelinin %25'i peşin, geri kalanı tesliminde alınabilir.

(4) Kredi kartına taksitlendirme yapılabilir.

Yönergenin "Fiyat tespiti" başlıklı 21. Maddesine göre; (1) Kurumlarda sunulan her türlü mal ve hizmetin fiyatı;

- Mal ve hizmetin üretim maliyeti,
- Kurumun sabit giderleri,
- Depolama ve sunum giderleri,
- Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet giderleri,
- Piyasa şartları ve kalite giderleri,
- Kâr marjı

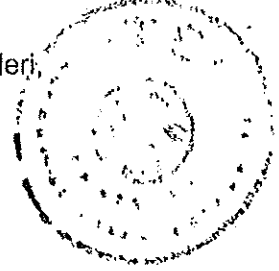
ve benzeri ölçütler dikkate alınarak, müdür yardımcısı veya bölüm şefi ile muhasebe işlerinden sorumlu personelin de içerisinde bulunacağı en az 2 kişiden oluşan fiyat tespit komisyonu tarafından ticarî usullere göre belirlenir.

Yönergenin "Kâr ve zararın tabi olacağı esaslar" başlıklı 22. Maddesinin 2. fıkrasına göre; Kurum zararla çalıştırılmaz.

Yönergenin "Kurumun gelir ve giderleri" başlıklı 23. Maddesine göre; (1) Kurumun gelirleri şunlardır:

- Kurumun konaklama ve diğer ünitelerinden sağlanan gelirler,
- Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılan ödenekler,
- Kurum gelirleri ile alınmış olup, ekonomik veya teknolojik ömrünü doldurmuş ya da eskimiş duran varlıkların ilgili mevzuatına göre satışından elde edilen gelirler,
- Kurum dışından gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan aynî ve nakdî bağışlar,

- d) Sergi, fuar, reklâm gelirleri
e) Diğer gelirler.
(2) Kurumun giderleri şunlardır:
a) Kurumun işletme faaliyetlerinden doğan giderler,
b) Kurumun hizmet ünitelerinde üretilen hizmetlerin maliyet giderleri,
c) Genel yönetim giderleri,
ç) Personel ve işletme giderleri,
d) Muhasebe ve malî müşavirlik, avukatlık giderleri,
e) Kurumdaki bakım-onarım, mimarî proje ve peyzaj giderleri,
f) Reklâm, fuar, ilan ve basılı yayın giderleri,
g) Kurumun sosyal, kültürel ve hizmet içi eğitim faaliyet giderleri

Yönergenin "Bedel alma zorunluluğu" başlıklı 26. Maddesine göre; "Kurumlarda, hiçbir resmî veya özel kuruluşa ya da şahsa maliyetinin altında veya bedelsiz iş yapılamaz, hizmet verilemez ve mal satılamaz."

Öğretmenevlerinin yemekhane, lokal ve benzeri birimlerinde mal üretimi veya hizmet sunumu, öğretmenevi personeli eliyle yürütülebileceği gibi; maliyet unsurları dikkate alınarak, hizmette kaliteyi artırma ve ekonomik olma ölçütleri göz önünde bulundurularak ihale mevzuatına göre hizmet veya mal satın alınmak suretiyle de yerine getirilebileceği, öğretmenevinin kendi bütçesinin bulunması, otel niteliğinde konaklama hizmetini belirli bir bedelle kar amacı güdecek ölçüde sunması, karşılayamadıkları hizmetlerle ilgili olarak, benzeri hizmet sektörleri ile sözleşme yapabilmesi bir kamu kurumundan ziyade özel sektör işvereni gibi nitelik arz ettiğini göstermektedir.

Diğer yandan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16. Maddesinin 1. Fıkrasına göre; Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar, dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. Öğretmenevlerinin konumu bu hüküm ile birlikte değerlendirilecek olursa; bu kurumların işletme gelirlerini kamu hizmetinde kullanan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum ile yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin tamamının birlikte değerlendirilmesinden; öğretmenevlerinin bakanlığa bağlı sosyal tesisler, döner sermaye işletmeleri olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp hizmet üretiminin gerçekleştirildiği iktisadi bir birim olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Konunun Okul Aile Birlikleri Yönünden Değerlendirilmesi;

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; "Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri kurulur. Okul-aile birlikleri, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddî imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilir, maddî katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilirler.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği'nin amaç başlıklı 1. Maddesine göre; Bu Yönetmeliğin amacı, okul-aile birliklerinin kuruluş, işleyiş, görev, yetki ve sorumluluklarına

İlişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yönetmeliğin "Kapsam" başlıklı 2. Maddesine göre; Bu Yönetmelik, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okulların okul-aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi, birlik organlarının oluşturulması ve seçim şekilleri; sosyal ve kültürel etkinlikler ile kampanya ve kurslardan sağlanan maddî katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesiyle kantin, açık alan, salon ve benzeri yerlerin işletilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri, oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esasları kapsar.

Yönetmeliğin "Kuruluş" başlıklı 5. Maddesine göre; Birlik, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddî imkanlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddî katkı sağlamak üzere kurulur.

Birlik kurulduğu okulun adını alır.

Yönetmeliğin "Birliğin görev ve yetkileri" başlıklı 6. Maddesine göre; Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Öğrencileri, Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri ile Atatürk İnkılâp ve İlkeleri doğrultusunda yetiştirmek üzere okul yönetimi, öğretmenler, veliler ve ailelerle iş birliği yapmak.
- b) Okulun amaçlarının gerçekleştirilmesine, stratejik gelişimine, fırsat eşitliğine imkân vermek ve öğretmenler kurulunca alınan kararların uygulanmasını desteklemek amacıyla velilerle iş birliği yapmak.
- c) Kurs ve sınavlar, seminer, müzik, tiyatro, spor, sanat, gezi, kermes ve benzeri etkinlikler de okul yönetimi ile iş birliği yapmak.
- d) Özel eğitim gerektiren öğrenciler için ek eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesini ve desteklenmesini sağlamak.
- e) Okulun bina, tesis, derslik, laboratuvar, atölye, teknoloji sınıfı, salon ve odaları ile bahçe ve eklentilerinin bakım ve onarımlarının yapılmasına, teknolojik donanımlarının yenilenmesine, geliştirilmesine, ilâve tesis yaptırılmasına, eğitim-öğretime destek sağlayacak araç-gereç ve yayınların alımına katkıda bulunmak.
- f) Eğitim-öğretim faaliyetleri dışındaki zamanlarda okulun derslik, spor salonu, kütüphane, laboratuvar ve atölyeleri gibi eğitim ortamlarının, kamu yararı doğrultusunda kullanılmasını sağlamak.
- g) Okulun ihtiyaçlarını karşılamak için mal ve hizmet satın almak.
- h) Okulda uyulması gereken kurallar hakkında velileri bilgilendirmek ve onlarla iş birliği yaparak, zararlı alışkanlık ve eğilimlerin önlenmesi için okul yönetimine yardımcı olmak.
- ı) Millî bayramlar, anma, kutlama günleri, belirli gün ve haftalar ile düzenlenecek tören ve toplantıların giderlerine katkıda bulunmak.
- i) Öğrencilere sağlık ve temizlik alışkanlıkları kazandırmada alınacak ortak tedbirler için katkı sağlamak.
- j) Ailede, okulda ve çevrede, öğrencilerle diğer çocukların iyi alışkanlıklar kazanmalarını, iyi birer vatandaş olmalarını sağlayıcı tedbirler alınmasında okul yönetimine yardımcı olmak.
- k) Okula yapılan aynî ve nakdî bağışları kabul ederek kayıtlarını tutmak; sosyal, kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenlemek; kantin, açık alan, salon ve benzeri yerleri işletmek veya işletmek.

l) Okul yönetimi ile iş birliği yaparak, okula ve imkânları yeterli olmayan öğrencilere maddî-manevî destek sağlamak. Belirlenen kardeş okullara katkıda bulunmak.

m) 14/6/2003 tarihli ve 25138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek.

n) Eğitim-öğretimle ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmak.

o) Eğitim-öğretimi geliştirmek amacıyla çalışma komisyonları oluşturmak.

p) Eğitim-öğretimi geliştirici diğer etkinliklere katkı sağlamak.

14.6.1973 tarih ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 11.11 2004 tarih ve 5257 sayılı Kanunla değişen XIII-Okul ile ailenin işbirliği başlıklı 16 ncı maddesinde, eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanacağı, bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri kurulacağı, okul-aile birliklerinin okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddî imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebileceği, maddî katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebileceği, okulların bünyesinde bulunan kantin, açık alan, salon ve benzeri yerleri işletirebileceği veya işletebileceği, öğrenci velilerinin hiçbir surette bağış yapmaya zorlanamayacağı düzenlenmiş ve maddenin son fıkrasında, okul- aile birliklerinin gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kuruldukları, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddî imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğü, bu sebeple okul-aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu, bakanlığa bağlı birlikler olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp sosyal amaç güden bir oluşum olarak nitelendirilmesi gerektiği, öte yandan istihdam eden anlamında işveren konumunda olduğu anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen nedenlerin dava konusu Genel Yazı yönünden birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne, Genel Yazının tamamının **YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA**, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi(7) gün içinde , Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere, 30/05/2016 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Vekili

Dr. Tacettin

ŞİMŞEK

Üye

Yunus

ÇETİN

Üye

Ertuğrul

ARSLANOĞLU

Üye

Hannan

YILBAŞI

Üye

Taha Erdinç

BÜLBÜL

